Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunta

Hallinto- ja turvallisuusjaosto

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen rahoitus

Turvallisuusympäristömme on muuttunut viime vuosina epävakaammaksi ja ennustamattomammaksi samalla kun sotilaallinen toiminta lähialueellamme on voimakkaasti lisääntynyt aikaisempaan nähden. Moniulotteisimpia uhkia vastaan ei voida puolustautua vain yhdellä keinolla tai yhden toimijan toimenpitein, vaan tarvitaan laajaa yhteistyötä eri viranomaisten, järjestöjen ja elinkeinoelämän kanssa uhkiin vastaamiseksi. Suomen myös vapaaehtoiset toimijat huomioiva kokonaisturvallisuuden malli tarjoaa tälle yhteistyölle lujan perustan. Suomen kokonaisturvallisuuden malli samoin kuin puolustusratkaisumme, laajaan reserviin nojaava yleinen asevelvollisuus, poikkeaa muiden Euroopan unioniin kuuluvien maiden turvallisuusratkaisuista.

Ennakkovaroitusaika sotilaallisten operaatioiden toimeenpanosta on lyhentynyt ja vaatii parempaa toimintavalmiutta. Sotilaallinen maanpuolustus on osa kokonaisturvallisuutta, jonka ylläpitäminen edellyttää entistä kiinteämpää yhteistoimintaa yhteiskunnan eri toimijoiden kesken. Puolustuksemme perustana ovat edelleen tunnetut strategiset valintamme, ja taustalla on aina kansalaisten vahva maanpuolustustahto. Vapaaehtoisella maanpuolustuksella on keskeinen merkitys maanpuolustustahdon, maanpuolustustaitojen ja maanpuolustushengen ylläpitämisessä. Vapaaehtoistoiminta onkin yksi maanpuolustuksemme peruspilareista nyt ja tulevaisuudessa.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen kenttä on laaja ja toiminta monipuolista kattaen toimintaa sotilaallisesta koulutuksesta aina erityisryhmille annettavaan koulutukseen saakka. Vapaaehtoisen maanpuolustuksen eri järjestöt yhteen kokoava ja annettavan koulutuksen käytännön toimija Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK) koulutti vuonna 2015 yhteensä 88 189 vrk (kouluttajat mukaan lukien) yli 1 800 koulutustilaisuudessa. Koulutuksesta kaksi kolmasosaa on pääosin reserviläisille suunnattua sotilaallista sekä sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta ja yksi kolmasosa kaikille kansalaisille avointa varautumis- ja turvallisuuskoulutusta. Annettuun koulutukseen osallistui yli 49 000 kansalaista. Edellä oleviin lukuihin tulee lisätä myös muiden toimijoiden eli eri reserviläisjärjestöjen ja Naisten valmiusliiton eri ryhmille suunnattava toiminta. Turvallisuusympäristön muuttuessa ja Suomen kokonaisturvallisuuden mallia tukevan vapaaehtoisen maanpuolustuksen roolin merkitys onkin edellä olevien tunnuslukujen valossa tärkeä eri viranomaisten vähentyvien resurssien täydentäjä.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen toimijoilla on osaamista ja valmiuksia tukea viranomaisia ja yhteiskuntaa myös muissa kuin sotilaallisiin uhkiin liittyvissä häiriötekijöissä. Kansalaisten huoli myös muihin kuin sotilaallisiin uhkiin liittyvissä häiriötilanteissa liittyvistä valmiuksista on eri häiriötilanteiden yleistyessä ja monimutkaistuessa kasvanut. Tämä huoli on näkynyt myös halukkuutena hakeutua vapaaehtoisen maanpuolustuksen eri toimijoiden antamaan koulutukseen. Esimerkiksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antaman varautumis- ja turvallisuuskoulutuksen tarve muun muassa naisten ja nuorten koulutuksen osalta on kasvamassa ja vain osa halukkaista voidaan ottaa kursseille. Myös Naisten valmiusliiton kurssien täyttyminen muutamissa tunneissa on osoitus kansalaisten halusta saada vapaaehtoisen maanpuolustuksen toimijoiden antamaa koulutusta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Pääministeri Sipilän hallituksen hallitusohjelmassa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta todetaan, että "...vapaaehtoisten harjoitusten ja reservin omaehtoisen koulutuksen edellytykset turvataan."

Hallituksen toukokuussa 2015 päättämien julkisen talouden välittömien sopeutustoimien mukaisesti tukea järjestöille ja yhteisöille leikattiin vuodesta 2016 alkaen viisi miljoonaa euroa. Päätöksen toimeenpanemiseksi hallituksen esityksessä valtion vuoden 2016 talousarvioksi maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseksi osoitettua määrärahaa esitettiin leikattavaksi 20 prosenttia eli 399 000 euroa. Tästä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen valtionapu olisi kohdentunut 350 000 euron leikkaus. Talousarvion eduskuntakäsittelyssä valtiovarainvaliokunta palautti momentille 400 000 euroa. Myös vuosina 2013 ja 2014 valtionvarainministeriö esitti vastaavaa leikkausta maanpuolustusjärjestöjen rahoitukseen. Valtiovarainvaliokunta palautti aikaisempinakin vuosina rahoituksen puolustusministeriön talousarvioesityksessä esitetylle tasolle. Näiden eduskunnan tahtotilaa osoittavien toimien ansiosta Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimintaedellytykset on toistaiseksi kyetty varmistamaan julkisten hallintotehtävien edellyttämälle tasolle. Esityksessä vuoden 2017 talousarvioksi toiminnan tukemiseksi osoitettu määräraha samoin kuin rahoituskehykset jatkovuosille sisältävät samat valtionapu leikkaukset kuin aiemmille vuosille.

Vapaaehtoinen maanpuolustus eri muotoineen on osoittanut kustannustehokkuutensa sotilaallisen suorituskyvyn ja kokonaisturvallisuuden rakentamisessa. Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnan näkemyksen mukaan hallituksen suunnittelemat säästöt maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseksi vuosina 2017 - 2021 ovat ristiriidassa turvallisuusympäristön muutoksen sekä vapaaehtoisen maanpuolustuksen aseman, tavoitteiden ja tehtävien kanssa.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunta toivoo valtiovarainministeriön kunnioittavan paitsi nykyisen hallitusohjelman linjausta mutta myös eduskunnan päätöksillään osoittamaa tahtotilaa ja pitää välttämättömänä resurssien palauttamista vuoden 2009 tasolle (1,975 M€) tällä ja tulevilla hallituskausilla.

***

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnan puolesta

Puheenjohtaja Mikko Savola

Pääsihteeri Jukka Kotilehto

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi